

Строго секретна инструкция за работа на Първи отдел на ДС по турското малцинство и духовенство и българо-мохамеданите в страната

София, 1950 г.

Турското малцинство и българо-мохамеданите в нашата страна представлява твърде голям процент от цялото население, концентрирани в няколко основни окръзи (Коларовградски, Хасковски, Русенски и Пловдивски). По своя специален състав населението е повече селско, бедно или малоимотно, а в културно отношение – крайно изостанало, неграмотно и невежо. Всичко това прави турското население и българо-мохамеданите лесна плячка на разни влияния и внушения, раздухвани и подържани от турското разрушаване. Особено в последните години след 9-ти септември турското население и българо-мохамеданите се проявиха крайно враждебно настроени спрямо народната власт в България. В това отношение извънредно пакостно влияние оказва, диверсионното подхвърляне от страна на турското разузнаване на изселническия въпрос. Цялото турско население и българо-мохамеданите за един кратък период от време до такава степен се заразиха от изселническа треска, че зарязаха работата си по полето.

От документите с които разполагаме в настоящия момент вражеска дейност сред турското малцинство и българо-мохамеданите се проявява в следните направления: Засилва се стремежа за изселване в Турция; разнася се турска реакционна политика, като се хвали живота в Турция, раздухва се турски национализъм и религиозен фанатизъм; прикрито се саботира изпълнението на правителствени стопански и културни мероприятия. Всичко това се върши против общонационалните интереси на Народна република България, а услуга на турската политика и разузнаване.

Причина за активизиране на вражеската дейност сред турското население и българо-мохамеданите на първо място трябва да се посочи извънредно слабата, агентурно-оперативна работа на органите на Държавна сигурност по места и неясното отношение към обектите. Наличието агентурно-информационен апарат по всички окръзи е крайно недостатъчен, некачествен, не може да прониква във вражеските среди, не изхожда от подобни среди, не е в състояние да разработва и обслужва малцинството, не може да оказва влияние и да върши разложителна дейност.

На второ място причини, които подсилват вражеските настроения са следните: активизиране работата на турската агентура в нашата страна, наличието на турските държавни представителни учреждения (легации, консулства), които чрез своите чиновници български поданици имат здрави връзки с населението и постоянно ги укрепват; раздухване от разни духовни лица (ходжи, имами, хатиби и др.) религиозния фанатизъм и невежеството, дейността и влиянието на турската интелигенция (учители, студенти и ученици), които разпалват съзнателно националистическите чувства особено сред младежта и на края вражеската агитация от страна на турската селска и градска буржоазия.

При тази обстановка сред турското малцинство и българо-мохамеданите главни задачи които стоят пред Държавна сигурност са следните:

1. По агентурен път да се установят всички лица, поддържащи връзки с турското разузнаване посредством консулските и легационни чиновници/, като

2. Да се открият и вземат на разработка всички активни агитатори за изселване, а тези които са открити изселени във вътрешността на страната да се направи достойние на съответните служби тяхната вражеска дейност.

3. Да се открият и вземат на разработка всички подстрекатели за нелегално преминаване на границата, всички организатори и каналджии.

4. Да се открият всички проводници на турска политика сред малцинството и българо-мохамеданите, всички които раздухват религиозен фанатизъм и турски национализъм като се вземат мерки за тяхното агентурно-оперативно обслужване.

5. Да се откриват на време всички саботьори на стопанските и културни мероприятия на правителството от пет годишния стопански план.

6. Чрез нашия агентурно-информационен апарат да сме в състояние да оказваме влияние и превеждаме разложителна дейност сред турското малцинство и българо – мохамеданите.

7. Да се направи решителен поврат в работата ни сред турското малцинство, като се сигнализира за това партията и ДСНМ, за да се прекъсне ръководната роля на турското разузнаване на малцинството на българо-мохамеданите.

8. Да се координира работата на службите Държавна сигурност по места за да не се получава ненужно и вредно дублиране.

За изпълнение на горните задачи, за агентурно оперативно обхващане на турско малцинство и българо-мохамеданите с оглед да се придвижи работата на Държавна сигурност напред, да се прекрати зловната вражеска дейност против народната власт и държавата, да се изтръгне инициативата за оказване ръководството и влияние над малцинството от страна на турското разузнаване, да се осигури съзнателно включване на това население граждани на социализма се налага да се извърши в най-къси срокове следното:

1. Да се прегледат всички налични материали и се направят проучвания с оглед да се вземат на разработка всички лица за които имаме данни, че продължава да се развива активна антимоラルна и вражеска дейност сред турското малцинство и българо-мохамеданите по категории бивши и настоящи: мюфтии, шериатски секретари в мюфтийствата, председатели и членове от настоятелствата на турските вероизповедни общини, ходжи, хатиби, имами, турски учители, духовни учители и учители от „Нюнвап“, завършили „Нюнвап“ и „Медресетата“, бивши проявени кемалисти сега на отговорна партийна или държавна работа, агитатори за изселване, кулашки елементи, активни проводници на турска политика сред малцинството и българо-мохамеданите, лица поддържащи връзки с чиновници от турските консулства, поддържащи връзки с бандите, всички които замислят бягства през граница, лица които се явяват организатори и на бягства и каналджии, нелегални куриери и др. материали през граница всички които подържат честа кореспонденция с лица от Турция, бивши издатели на националистически турски вестници у нас и др.

2. Да се вземат на отчетно наблюдение всички лица, които са имали и продължават да имат авторитет сред турското население и българо-мохамеданите, а в миналото са били активни проводници на турската политика в това число: мюфтии, шериатски секретари, членовете от настоятелствата на турските вероизповедни общини, свещено служители в джамиите (ходжи, имами, хатиби и др.), учителите завършили „Нюнвап“, бивши авторитетни турци, селска и градска турска и помашка буржоазия, бивши членове на турската националистическа организация „Туран“, представители и активисти в ОФ, служители в селсъветите и други обществени организации, учители, студентите и учениците за които нямаме данни в настоящия

момент да развиват активна вражеска дейност, но могат поради своето минало и настоящо обществено положение да оказват влияние, да служат на Турция.

3. Да се вземат на разработка всички проводници от турска политика сред българо-мохамеданите, агитатори за изследване на българо-мохамеданите, лица които подържат връзки с турските консулства, подържат връзки с бандити, явяват се организатори на групи за нелегално преминаване на границата проповядват религиозен фанатизъм и възпитават българо-мохамеданите, че са турци, насаждат турски национализъм, провеждат саботажи по изпълнение на стопанските и културни мероприятия на правителството.

Българо-мохамеданите следва да се разработват като малцинство, тъй като при тях има всички сходни черти по характера на вражеската дейност както при турците. При тях повече от турците е намерил място стремежът за изселване в Турция, считат се за турци, вярват и изпълняват сляпо законите на „Корана“, ненавиждат българите и народната власт, правят всичко невъзможно само да служат на Турция и да не нарушават свещените закони на „Корана“.

1. Да се пристъпи към бързо изграждане на агентурно-информационен апарат в цялата страна, състоящ се от агенти, резиденти и информатори, внедрен и изхождащ от вражеските среди на малцинството и българо-мохамеданите, като по агентурата се вербува от средите на настоящите авторитети: мюфтии, ходжи, имами, натиби, членове на настоятелства при турските вероизповедни общини, учители и ученици завършили „Нюнвап“ завършили „Медресетата“, бивши активни членове на турската националистическа организация „Туран“, бивши кемалисти редактори на турски националистически вестници в миналото, селска и градска турска и помашка буржоазия, турската младеж, сред която най-бързо намират отражение вражеските настроения.

5. Да се изгради масов агентурно-информационен апарат от агенти, резиденти и информатори, чрез които да сме в състояние да обхванем обекта, да сме в състояние да получаваме пълна информация за настроенията, за мислите и дейността на вражеските елементи сред малцинството, да оказваме влияние и провеждаме разложителна дейност. Изграждането на такъв апарат да става всички окръжи и селища където живеят компактни турски маси и българо-мохамедани, като за ръководство служат указанията дадени за ръководства вербовка на агентура сред това малцинство.

6. Да се подобри отчетността за агентурна оперативна работа на окръзите към ДС, по тези линии с оглед съвременното сигнализиране на правителството и за правене обективни политически изводи въз основа на материалите, които ще получаваме и набелязване правилно насоките на нашата работа.

7. В плановете и отчетите да се отразява ясно на всеки обект на р/ка или ОНД каква политическа принадлежност има и каква професия има (примерно: член на БЗНС, мюфтии, ходжа и др.).

АКРДОПБГДСРСБНА

ф.13 , оп. 1 , а.е. 759, л.1-4